

ก 3916

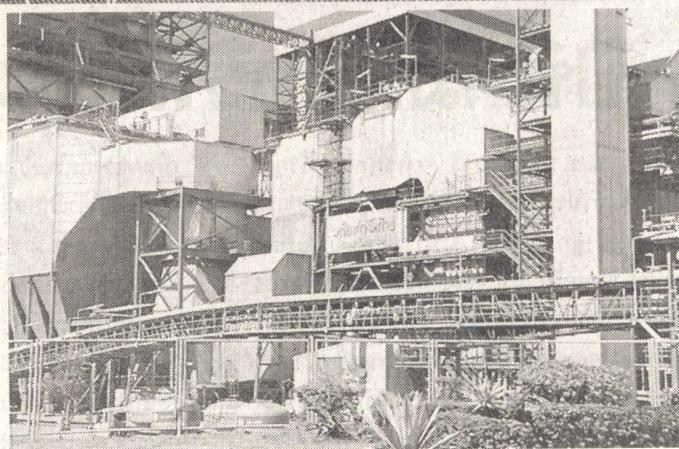
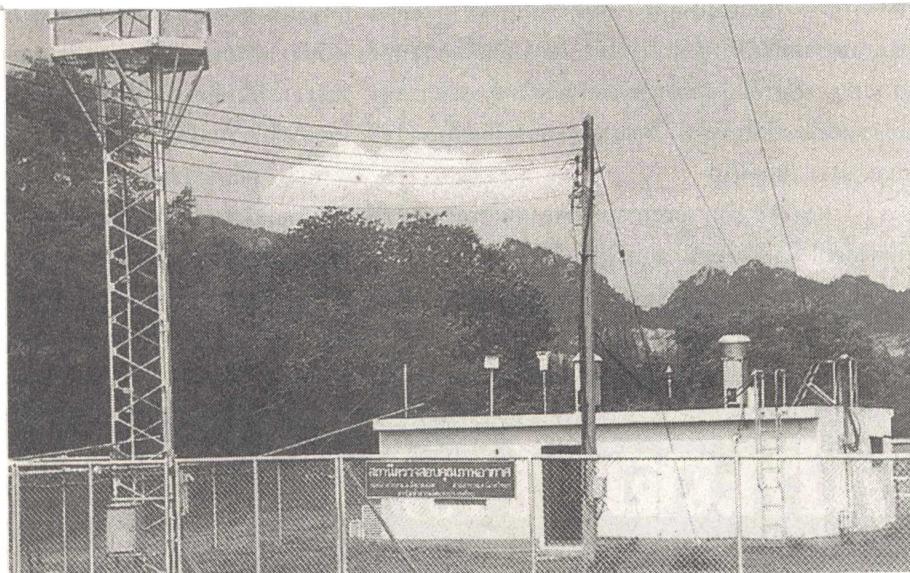

แม่เมะ...โรงไฟฟ้าไร้สาร(พิษ)? 23 ปีผลิตไฟฟ้าและผลกระทบ

ทีมเดลินิวส์ 38
รายงานโดย...นภากพร พานิชชาติ
E-mail y_38@dailynews.co.th

การติดตั้งเครื่องกำจัดก๊าชขัลเพอร์ไดออกไซด์

เครื่องที่	เริ่มก่อสร้าง(พ.ศ.)	วันเริ่มใช้งาน
4	2540	14 กุมภาพันธ์ 2543
5	2540	14 กุมภาพันธ์ 2543
6	2540	7 มีนาคม 2542
7	2540	7 มีนาคม 2542
8	2537	26 พฤศจิกายน 2540
9	2537	17 กันยายน 2540
10	2537	28 มีนาคม 2541
11	2537	30 มกราคม 2541
12	2536	2 พฤษภาคม 2538
13	2536	18 กันยายน 2543

น้ำ

ตั้งแต่โรงไฟฟ้าแม่เมะ จังหวัด
ลำปาง เริ่มเดินเครื่องครั้งแรกปี
2521 จนถึงปัจจุบัน โรงไฟฟ้าแห่งนี้ได้ผลิต
กระแสไฟฟ้ามาแล้วถึง 23 ปี และนั่นหมายถึง
ระยะเวลาที่ชาวบ้านต้องด้านโรงไฟฟ้าแห่งนี้มากัน

โรงไฟฟ้าแม่เมะ ตั้งอยู่ในอำเภอแม่เมะ
มีพื้นที่เต็มโครงการประมาณ 150 ตารางกิโลเมตร

ใช้ด่านหินลิกไนต์เป็นชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าไว้ใช้ในโครงการก่อสร้าง
เขื่อนภูมิพล ครั้งแรกสร้างขึ้นเมื่อปี 2501 จำนวน 2 เครื่อง มีกำลังผลิต
เครื่องละ 6.25 เมกะวัตต์ เริ่มผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ปี 2503

ขณะเดียวกันก็ได้ศึกษาเพื่อ ก่อสร้างโรงไฟฟ้าด่านหินเพิ่มเติม จน
กระทั่งวันที่ 1 สิงหาคม 2515 รัฐบาลก็ได้มีมติออกย่างเป็นทางการให้การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิต (กฟ.) ขยายโรงไฟฟ้าเพิ่ม

การขยายโรงไฟฟ้าได้เริ่มนี้เมื่อปี 2518 โดย ก่อสร้างเพียง 3 เครื่อง
แต่เพราความต้องการใช้ไฟฟ้ามีมากขึ้น จึงได้ ก่อสร้างเพิ่มเติมเป็น 13 เครื่อง
ในปัจจุบัน มีกำลังผลิตทั้งหมด 2,625 เมกะวัตต์

ให้ความส่วนแบ่งก่อนในภาคเหนือทั้งตอนบนและตอนล่าง

และชื่อมโยงไปภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วประเทศ...

แต่เนื่องจากสถานที่ ก่อสร้างโรงไฟฟ้าแม่เมะ เป็นที่ราบลับภูเขา ทั้ง
สามทิศหน้า ด้วยภูเขา และได้ มีภูเขาล้อมรอบ ลักษณะภูมิประเทศแบบนี้
ทำให้เกิดความกดอากาศสูง อุณหภูมิมีภาวะผกผัน ทำให้อากาศเกลื่อนด้วยช้า

มลพิษที่เกิดจากการเผาด่านหิน ฝุ่นพิษ กลิ่นเหม็น และเสียงดัง
ที่เกิดจากการระเบิดเหมือนหิน เพื่อนำด่านหินมาเป็นชื้อเพลิงโรงไฟฟ้า ถ่ายเท
ออกไปที่อื่นไม่สะดวก ชุมชนที่อยู่รอบ ๆ เลยรับความเดือดร้อนไปตาม ๆ กัน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจนเป็นเหตุให้ชาวบ้านอุกกาลเกลื่อนไหวต่อด้าน
โครงการนี้ เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1-3 ตุลาคม 2535 ในครั้งนั้นได้เกิด “ฝน
กรด” ตกลงมา ทำให้ชาวบ้านในเขตคำน้ำนันดง คำน้ำสนป่าด และคำน้ำ
นาสัก อำเภอแม่เมะ ได้รับความเดือดร้อนกันอย่างหนัก

ทุกคนจะมีอาการคล้ายคลึงกัน คือ หายใจไม่ออ คันตามตัว เป็น
ผดพิษ เคืองตา และเจ็บคอ พิษผลทางการแพทย์ที่ร้ายแรงตาย หรือที่ไม่ตาย
ก็ไม่ออกรดออกผล ล้วนสัตว์กีดด้วย

“ฝนกรด” ที่ว่าเกิดจากก้าช “ชัลเฟอร์ไดออกไซด์” ที่เกิดจากการ
เผาไหม้ของด่านหินลิกไนต์โดยขึ้นไปในอากาศทำปฏิกิริยา กับละอองน้ำเล็ก ๆ ใน
อากาศ เกิด “กรดชัลฟ์วิริค” เจือจาง ตกลงมาจึงกลายเป็นฝนกรด หรือในวันที่
ไม่มีฝน ก็จะเกิดฝุ่นละอองผสมกับชัลเฟอร์ไดออกไซด์โดยสุญญี่เป็นประจำ

ฝนกรดได้สร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับทุกประเทศอุดสาหกรรม จาก
ผลกระทบวิจัยของนักวิจัยญี่ปุ่นพบว่า 70% ของกรดชัลฟ์วิริคที่ปนอยู่ในน้ำฝนเกิด
จากโรงงานอุตสาหกรรม และอีก 30% เกิดจากธรรมชาติ

สำหรับก้าช “ชัลเฟอร์ไดออกไซด์” (Sulfur dioxide) เป็นก้าชไม่มี
สี ไม่ไวไฟ มีระดับความเข้มข้นสูง จะมีกลิ่นฉุนและแบบมูก ทำให้เกิด
อันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ เช่น ก่อให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง

ดึงแม่ กฟ. จ包包นกุณการเดินเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าอย่าง
เกรงกัด หลังจากเกิดเหตุการณ์ฝนกรดปี 2535 แต่ก็ได้เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีกครั้ง
เมื่อวันที่ 17-18 สิงหาคม 2541

เพราะเครื่องกำจัดชัลเฟอร์ไดออกไซด์ ซึ่ง กฟ. ได้ติดตั้งไว้หลัง
จากเกิดปัญหาในครั้งแรกเกิดชำรุดต้องหยุดซ่อมดูกันเดิน ประกอบกับในบันได
เหตุไฟปิด สถาปัตยกรรมแบบประปาน

ชาวแม่เมะจึงต้องพยายามอีกครั้ง !!!

และล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม 2542 ก็ได้เกิดปัญหาพิษผลทางการ
แพทย์เมืองอุบลราชธานี ที่ชาว夷ชาติหลายพันไร แต่ กฟ. อ้างว่า
สาเหตุที่พิษผลด้วยเกิดจากสถาปัตยกรรมที่หน่วยดัง ไม่ได้เกิดจากก้าชชัลเฟอร์
ไดออกไซด์ จึงไม่อาจรับชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

ไม่เพียงวิกฤติทาง ก ฯ 2-3 ครั้ง แต่ปัญหาที่ชาวแม่เมะประสบเล็ก
บ้างใหญ่บ้างเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ สรุปให้ชาวบ้านไม่เชื่อใจ กฟ.

มวลชนแม่เมะยังคงเดินหน้าต่อต้านโรงไฟฟ้ามาอย่างต่อเนื่องจนถึง
ปัจจุบัน ดึงแม่ กฟ. จะคัดสรรแนวทางการแก้ไขปัญหา และควบคุมพิษที่
เกิดขึ้นแล้ววัน แต่ปัญหาที่ยังเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ

หรือชาวแม่เมะจะต้องเผชิญปัญหาที่ไร้ทางแก้ต่อไป ???

ปัญ

หานของโรงไฟฟ้าแม่เมืองที่ส่งผล
ผลกระทบกับชาวบ้าน ทำให้ชาวแม่เมือง
ไม่อาจยอมรับได้ เพราะน้ำหนาอย่างถึงผลกระทบ
ทางด้านอาชีพ ความเป็นอยู่ และที่สำคัญคือ^อ
ปัญหาด้านสุขภาพของชาวแม่เมืองเอง ถึงแม้
โรงไฟฟ้าแห่งนี้จะทำประโยชน์ให้กับผู้คนจำนวนมาก

ความจริงของปัญหาที่ทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง ไม่ได้เกิด^อ
จากก้าวชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรมที่มาจากการเผาไอน้ำของถ่านหินลิแกนต์ซึ่งเป็น^อ
เชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าแต่เพียงอย่างเดียว

แต่ชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรมที่มาจากการเผาไอน้ำของถ่านหินลิแกนต์ซึ่งเป็น^อ
กับคนที่นี่ หนึ่งในหลายปัญหา...ที่คุกคามชีวิตความเป็นอยู่มาตั้งแต่วันแรก^อ
ของการเดินเครื่องผลิตไฟฟ้า

เริ่มตั้งแต่ผู้ที่เกิดจากการทำเหมืองหิน ภัยพิษที่เกิดจาก
การสันดาประหัวงถ่านหินกับอาชญากรรมของถ่านหินที่ไม่ได้คุณภาพตามต้องการ
และถูกนำไปทิ้ง รวมถึงกลืนที่มากับควันพิษ

ทั้งผุ้น ภัยพิษและกลืน จะฟุ้งกระจายอยู่ในอากาศเป็นเวลานาน
เวลาไม่ถ้วนจะพัดสิ่งเหล่านี้ไปไกลลิบ

ชาวบ้านที่อยู่ในรัศมีไม่เกิน 10 กิโลเมตรเจอเต็ม ๆ !

ชาวบ้านไม่มีอาชีพริสุทธิ์ที่จะหายใจ ล่าสุดนายศรียะเกษ สารนา^อ
แกนนำชาวบ้าน ได้ออกมาเปิดเผยว่า พนช.บ้านจาก 3 หมู่บ้านประกอบด้วย^อ
บ้านหัวฝาย ตำบลทางดง บ้านทางสูง และบ้านหัวยเป็น ตำบลแม่เมือง^อ
ซึ่งอยู่ใกล้โรงไฟฟ้านากที่สุดป่วยเป็นโรคโนโวโลชิส

ลักษณะโรคจะเกิดการอักเสบที่ปอด และได้รับคำยันยันจากแพทย์^อ
ว่าเป็นโรคที่ได้รับผลกระทบจากก้าวชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรมที่^อ
และผู้ที่เกิดจากภัยพิษ ซึ่งอาจ^อ
จะส่งผลกระทบถึงชีวิตด้วย

ไม่เพียงเท่านี้ ยังพบชาวบ้านที่มีอาการคล้ายคลึงกันอีก 115 ราย^อ
แต่ยังไม่ได้รับการตรวจอย่างเป็นทางการ และอีก 2,907 ราย ตกอยู่ในความ^อ
เสี่ยงที่เป็นโรคนี้

นานาคุณ สุชาติพงษ์ ตัวแทนชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ ยังแจ้ง^อ
ว่า สิ่งที่น่าห่วงที่สุดคือ พนช.เด็กอายุไม่ถึง 10 ขวบ มีอาการ "เป็นปอดไม่^อ
ผ่าน" หรือสมรรถภาพปอดลดลง 1 ใน 3

อาการแบบนี้เป็นต้นเหตุของโรคร้าย...

พูดง่าย ๆ นับเรื่องความท้าทึงแต่อุญญาน้อย ?

ล่าสุดผลการวิจัยของ น.ส.ก.ลิ่นประทุม ปัญญาปิง และนายณรงค์^อ
คำลักษณ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำในเมืองเชิงใหม่และแม่เมือง" ซึ่งได้รับการ^อ
สนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ระบุว่า

แม่เมืองจะมีผลพัฒนาปรับเปลี่ยนในทุกเส้นทาง แหล่งน้ำพิษมา^อ
จากกระบวนการผลิตของโรงไฟฟ้าแม่เมือง และการทำเหมืองลิแกนต์ ทำให้^อ
เกิดฝุ่นและขี้เถ้ากระจาบในชั้นบรรยากาศ

เกิดก้าวชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรมที่^อ ซึ่งตรวจสอบมากในบ้านหัวฝาย บ้าน^อ
สนบเมือง บ้านสนป่าด แลบบ้านแม่จาน มีค่าเฉลี่ย 2,293 ใบโทรศัพท์ต่อสูตร^อ
โทรศัพท์ ในขณะที่กุญแจทำหน้าที่ไม่เกิน 1,300 ใบโทรศัพท์

ก้าวชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรมที่สูงกว่ามาตรฐานเกือบทั้งหมด !!!

ส่งผลให้ชาวบ้านล้มป่วยและพิษผลทางการเกษตรเสียหายได้

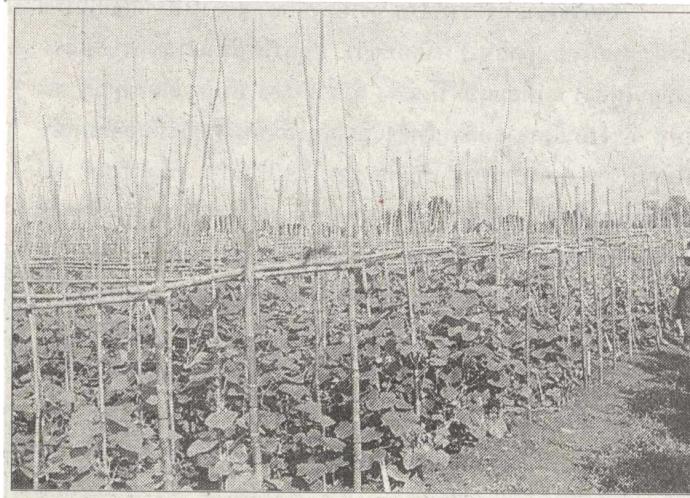
คุณภาพน้ำฝนและคุณภาพดินมีความเป็นกรดปานกลาง แต่บางจุด^อ
มีความเป็นกรดสูง โดยเฉพาะในช่วงที่ระบบห่อทำดักก้าวชัลเฟอร์โดยอุตสาหกรรม^อ
เกิดแต่ครั้งจากการทำเหมืองลิแกนต์

นอกจากนี้ชาวบ้านยังเดือดร้อนจากการเสี่ยงดังนี้ซึ่งเกิดจากการ^อ
ระเบิดหิน เสี่ยงจากเครื่องหักรถ และเครื่องยนต์ในเหมืองถ่านหิน ชาวบ้าน^อ
ไม่มีที่ดินทำกินเพราะถูกหานคืนเพื่อนำไปทำเหมืองและทิ้งดิน

ที่ดินที่มีอยู่ไม่มีคุณภาพ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากมลพิษต่าง ๆ^อ
ไม่สามารถเป็นแหล่งอาหารได้ จนกระทั่งได้รับการกล่าวขานว่า

ประโยชน์บ่นน้ำ

ตาของชาวบ้าน

แม่มาเป็นแหล่งปลูกกระแสไฟฟ้าที่สุดในประเทศไทย แต่จะเลิกที่สุดในโลกหรือไม่นั้นยังไม่ได้รับคำอันตราย

ที่เคยขึ้นมาในหัวข้อของข่าวกินกันทำไว้ได้แล้ว พืชพักในบางฤดูก็ไม่กล้ากินเพราะกลัวมีสารพิษตกค้าง

นอกจากนี้ข้าวเคลนน้ำ โดยเฉพาะในหน้าแล้ง เพราะภาระของโรงไฟฟ้าจะผ่านจากแหล่งน้ำที่เมืองข้าวไปใช้ในโรงไฟฟ้าจำนวนมาก ประการสุดท้ายชาวบ้านขาดอาชีพและรายได้ เมื่อถูกเวนคืนจนไม่มีที่ทำกิน ชาวบ้านต่างหวังที่จะเข้าไปทำงานในโรงไฟฟ้าตามที่มีการโฆษณาชวนเชื่อไว้ดังต่อไปนี้

แต่ก็ต้องผิดหวัง เพราะชาวบ้านได้เข้าไปทำงานเพียง 100 กว่าคน หรือเพียง 5% จากจำนวนคนงานทั้งหมด 48,000 คน ที่ทำงานในโรงไฟฟ้าเท่านั้น

ถึงแม้กฟผ.จะแก้ไขปัญหา ก้าวชัลเฟอร์ได้ออกใช้คำว่าการทุ่มงบประมาณนับหมื่นล้านบาทเพื่อดัดแปลงเครื่องดักจับก้าวชัลเฟอร์ได้ออกใช้พัฒนาโรงงานและการผลิตจนได้รับรองมาตรฐาน ISO 14001 และ ISO 9002

เพื่อแสดงให้เห็นว่าโรงไฟฟ้าแม่มาจะผลิตไฟฟ้าที่มีคุณภาพดีที่สุด...

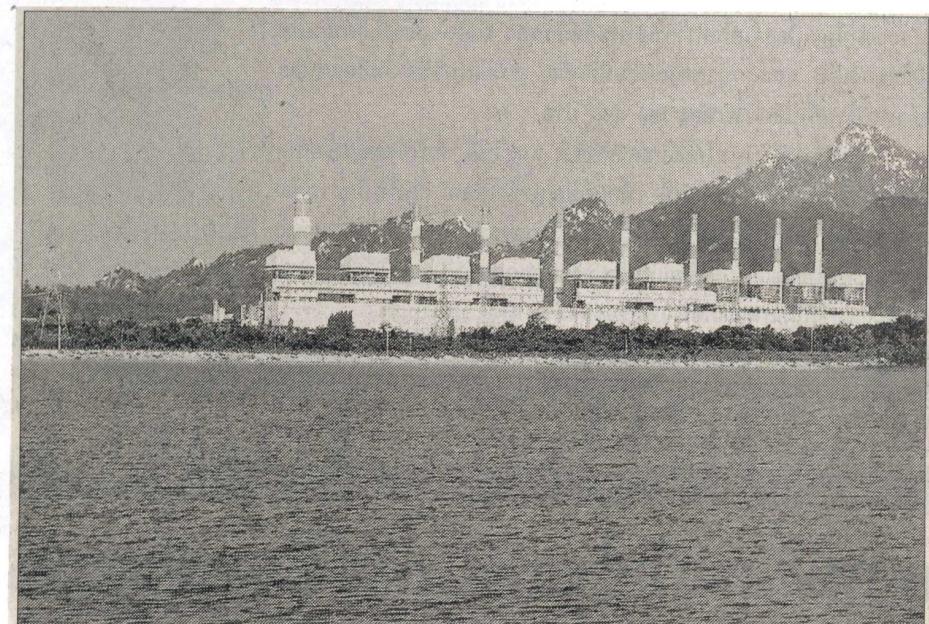
ให้เงินช่วยเหลือตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตในวงเงิน 50 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลกระทบที่เกิดขึ้น และทุ่มงบฯทางด้านมวลชนสัมพันธ์อย่างหนัก แต่ก็ยังมีอีกหลายปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งอาจเป็นเพราะไม่รู้ปัญหาจริง หรือรู้แต่บิดเบือนความจริง

ถึงเวลาแล้วคงยากที่จะเรียกร้องเอาวิธีชีวิตแบบเดิม ๆ ของชาวแม่มาคืนมา !!!

เรื่องพัฒนาระบบการผลิต

กฟผ. ได้ร่างพัฒนาระบบการผลิตเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเหมือนในอดีต โดยมีการนำระบบการผลิตมาตรฐาน ISO 9002 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน ISO 14001 ระบบการจัดการชีวอนามัย และความปลอดภัยตามอนุกรรมการ มอก.18000 เข้ามาใช้งาน โดยได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ISO 9002 งานระบบคำเลี่ยงสถานที่นิลิกในต. เกเร่องที่ 4-13 จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอยoeniso (สรธ.) เมื่อเดือนตุลาคม 2542

ส่วนมาตรฐาน ISO 14001 กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ซึ่งกฟผ. ได้พยายามเพื่อให้โรงไฟฟ้าแม่มาเป็น GREEN ELECTRICITY

4- จริงหรือเท็จอยู่ที่ก้าฟฟ.(ฉบ)

ก ารเคลื่อนไหวของชาวแม่น้ำ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์ที่ปล่อยออกมานานาประเทศ รวมถึงปัญหาที่เกิดจากการทำเหมืองลิเกินต์ ทำให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ต้องร่างหมายการแก้ไขโดยเร็ว

นายอันนาช ใจดีช่วง ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ กฟผ. บอก มาตรฐานซึ่งมีการควบคุมและตรวจสอบโดยกรรมการคุณภาพพิษอยู่ตลอดว่า ผู้บริหาร กฟผ. ได้ระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจึงมีโครงการติดตั้งเครื่อง เวลา

กำจัดก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์

โดยเริ่มติดตั้งเครื่องแรกตั้งแต่ปี 2538 และทยอยติดตั้งในเครื่องผลิตไฟฟ้าเครื่องที่ 4-13 และปิดใช้งานครบถ้วนแล้วตั้งแต่ปี 2543

ส่วนเครื่องที่ 1-3 ไม่ได้ติดตั้ง เพราะเป็นเครื่องเก่ามีกำลังการผลิตต่ำ ปัจจุบันได้หยุดใช้แล้วเนื่องจากปริมาณไฟฟ้าสำรองภายนอกประเทศในขณะนี้มีมากกิณวนด้อยกว่า

กฟผ. ยืนยันว่า เครื่องกำจัดก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์ที่ติดตั้งมีประสิทธิภาพสูง สามารถกำจัดได้ถึง 95% ก่อนจะปล่อยออกมานา กฟผ. ยังได้ติดตั้งระบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่อง

คาดว่าภายในปี 2544 จะควบคุมก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์ได้มากกว่า 95%

หลักการทำงานของเครื่องก็คือ ก้าชที่เกิดจากการเผาไหม้ของลิกไนต์ ไหลเข้าไปยังห้องกำจัดก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์ จากนั้นก้าชจะประทะและถูกยกกลับก้นหินปูนที่ถังออกมานา

ก้าชและหินปูนจะทำปฏิกิริยา ก้าชที่เหลือมีชัลเฟอร์ได้ออกไซด์น้อยมาก ก่อนปล่อยออกมารู่รังน้ำร้ายมาก

แต่เพื่อความนิ่งใจ จึงได้ติดตั้งจุดตรวจวัดค่าความชื้นขั้นของก้าช ไว้ตามห้องน้ำน้ำด่าง ๆ ถึง 12 จุด เพื่อควบคุมปริมาณก้าชชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์ที่ปล่อยออกมานาต้องไม่เกิน 0.3 พีพีเอ็ม (เฉลี่ยใน 1 ชั่วโมง) หรือไม่เกิน 1,300 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามมาตรฐานที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดไว้

นอกจากนี้ยังมีมาตรการเสริมในระยะสั้น โดยซื้อถ่านหินคุณภาพดีมาใช้เติมในถุงหินที่เป็นช่วงที่อากาศแปรปรวนซึ่งอาจทำให้เกิดความเสื่อมของก้าชชัลเฟอร์ได้ออกไซด์ได้ รวมถึงการใช้น้ำมันดีเซลกำมะถันตัวเป็นเชื้อเพลิงทดแทน

สำหรับปัญหาฝุ่นควันที่ร้าวออกจากระบบลำเลียงก่อนเข้าสู่เครื่องผลิตไฟฟ้า ผู้นี้ถือว่าลักษณะผลิต รวมถึงฝุ่นจากการทำเหมือง

โรงไฟฟ้าแม่น้ำที่มีการติดตั้งเครื่องดักจับฝุ่นโดยไฟฟ้าสถิตแรงสูง ซึ่งจะลดปริมาณฝุ่นได้ถึง 98-99% มีการติดตั้งระบบพ่นน้ำเพื่อป้องกันฝุ่นพุ่งกระจาย

ควบคุมไม่ให้มีค่าความชื้นขั้นไม่เกิน 400 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ควบคุมฝุ่นจากการลำเลียงลิกไนต์จากเหมืองด้วยสายพานลำเลียงซึ่งมีฝาครอบ และฉีดน้ำเพื่อลดฝุ่นจากการวิ่งของรถบรรทุก

เครื่องกำเนิดไฟฟ้าในโรงไฟฟ้าจะทำให้เกิดปัญหาคลื่นเสียงความถี่ต่ำ โรงไฟฟ้าแม่น้ำที่ได้ติดตั้งระบบเก็บเสียง ส่วนเสียงจากเครื่องจักรในเหมืองลิกไนต์ ที่ได้สร้างแนวกำแพงและปูกรดตันไม้เพื่อคุ้มครองเสียง

ผลการตรวจดูอยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อชุมชน ?

ขี้อ้าที่เกิดจากการเผาถ่านหินจะนำไปฝังกลบตามหลักวิชาการ

ภายในบ่อเหมือง มีมาตรการป้องกันการซึมผ่านไปยังแหล่งน้ำธรรมชาติ สำหรับกรณีที่ชาวบ้านแม่น้ำอุดรธานีแล้ว พนช. ระบุว่าเป็นโรคภัยโภคไม่ใช่แค่ปัญหาน้ำ แต่เป็นโรคภัยโภคที่มีสาเหตุมาจากก้าชัลเฟอร์ไรด์ออกไซด์และฝุ่นจากโรงไฟฟ้าแม่น้ำ

ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ กฟผ. กล่าวยืนยันว่า ปัจจุบันนี้ โรงไฟฟ้าแม่น้ำมีการตรวจคุณภาพพิษที่ปล่อยออกมานา ไม่ให้เกิน

ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงไม่น่าจะเกิดจากโรงไฟฟ้า ?

พร้อมกับการผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อบริการประชาชน กฟผ. ได้พัฒนาสภาพแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ยังได้ศึกษานิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมหลายด้าน เพื่อวางแผนการป้องกัน รวมทั้งแก้ไขและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไป ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด

ถ้าทำได้อย่างที่คุ้ยคุณภาพชีวิตชาวแม่น้ำคงดีมาก !!!